

Szerkesztőség:
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Bulv. Regele Ferdinand 22.
(Aradi Nyomda Vállalat.)

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Sürgönycim: Közlöny, Arad
Telefonszám: 151.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Ar előfizetés árai:
Egész évre ... 300 Lel.
Fél évre ... 180 Lel.
Negyed évre ... 75 Lel.
Havonta ... 25 Lel.
Hirdetések díjszabása szeriát
Megjelenik reggel.

Mai számunk főbb közleményei:

A nemzet kisebbségnek jogai.
Megrúnt az Arad és Vidéke.
II. György az új görög király.
A keleti expressz új díjtételei.
Jugoszláv expedíció Konstantinápolyban.

Betörés a Lefter-léren.
Kongresszus fogvonal.
Antón Berflubbi Aradra.

Egy lap halálára.

Valahogy olyan érzés sajog bennünk, mint amikor egy kedves emberünk, aki jóban-rosszban osztályostársunk volt, kitérítve fekszik a ravatalon. A fájdalom szava csuklik torkunkban, hogy ki kell mondanunk a szomorú valóságot: lap-társunk, az *Arad és Vidéke* négy évtizedet meghaladó becsület és értékes kulturmunka után megszünt. A küzdelmes élet porondján elhullott egy kulturális, egy magyar érték, amelynek nagy és dicső multja volt.

Lehetetlen megindultság nélkül elhaladni lejtársunk ravatala mellett. Negyvenkét esztendő ért meg Arad magyarságának ez a legrégebbi sajtóorgánuma. Voltak fényes, dicsőséges periódusai, de voltak küzdelmes, sovány esztendői is. A jó és rossz idők váltakoztak e lap gazdag történetében, amelynek egyes lapjai Arad magyarságának fénykoráról emlékeznek meg.

Hogy mi az oka lejtársunk csendes kintulásának? Az ok a változott gazdasági viszonyokban gyökerezik. A világháború után ránszakadt gazdasági felfordulás a legbiztosabb alapokon nyugvó vállalatokat is meggingatta. Hogy csak a sajtónál maradjunk: esztendővel ezektől megszünt a nagyváradi *Szabadság*, a napokban a *Szegedi Napló* is utolsó számát jelentette meg és most az *Arad és Vidéke* roppant össze a ránehezedő hatalmas terhek alatt. Egy lapváltalat telhetetlen moloch. Áldozatokat követel annélkül, hogy fenntartóinak áldozatkészségéért és munkájáért megfelelő ellenszolgáltatást nyújtana. Lehet-e manapság annyit áldozni, hogy az idők jobbrafordulását türelmemmel ki lehet várni? Nem! A mai gazdasági viszonyok olyan természetiek, hogy a bizonytalan jövőért kockázatos a további áldozat. A terhek fokozódnak, a rekompenzáció lehetőségei csökkennek és a vége a

szomorú tény: a terhek súlya alatt megroppan a vállalkozó és beszünteti üzemét.

Ez a sors érte az *Arad és Vidéket* is, amelynek utolsó száma holnap, vasárnap jelenik meg. Rezignációval parentáljuk el öreg lap

Minisztertanács a külpolitikai helyzetről.

(Büinos merényletek a vasutak ellen. — Hivatali visszaélések. — A liberális párt nagygyűlése.)

BUCURESTI. Tegnap délután öt órakor *Bratianu* Jonei miniszter elnök elnökletével minisztertanács volt. A minisztertanács először *Mosoiu* tábornok közlekedésügyi minisztert hallgatta meg, aki jelentést tett a legutóbbi bekövetkezett és be nem következett vasuti katasztrófáról és kijelentette, hogy a vasuti személyzetet nem érheti vád a történetekért, mert a *katasztrófákat büinos kezek közreműködése idézte elő*. Ez állításának megerősítésére kétségtelen és kézzelfogható bizonyosságok vannak, amelyek rövidesen napfényre fognak kerülni. Ugy a rivicei vasuti műhelyben kiütött tűzvész, mint legutóbb a két hid elpusztulását és más megkísérelt szerencsétlenségeket merényletek idézték elő. *Mosoiu* tábornok kéltő számu katonaság kirendelését kéri a vasuti hidak, pályatestek és állami gyártelepek védelmére. Ezután a közmunkaügyi miniszter jelentése következett,

társunkat, amely mindig lelkese-
désével, becsületesen küzdött ideál-
jaiért. Magyar sors az Arad és
Vidéke sorsa. A magyarság egyik
orgánuma némul el vele és éppen
ezért elmulása érzékeny vesztesé-
ge Arad magyarságának.

aki több kisebb bejelentésen kívül közölte a minisztertanáccsal, hogy Bucurest székesfővárost új automata telefonnal szerelik fel. A munkálatok folyamatban vannak, s körülbelül hat hónapot vesz igénybe a teljes kicserélés illetve átalakítás. A belügyminiszter több hivatali visszaéléssel kapcsolatos ügyről tett jelentést. Ezután *Duca* külügyminiszter, aki épen a vonatból jött a tanácskozásra, érdekes beszámoló jelentést tartott a külpolitikai helyzetre vonatkozólag. Erre a minisztertanácsban a jelentéssel kapcsolatosan felmerült vita folyamán tisztázták az általános helyzetet. Megállapította a minisztertanács, hogy a jugoszláv forradalomról eddig még semmi újabb hivatalos értesítést nem kaptak és sem a jugoszláv forradalom, sem pedig az nem felel meg a valóságnak, hogy az angolok hadat üzentek Törökországnak. Befejezésül folyó ügyeket tárgyaltak. (Rador.)

BUCURESTI. *Bratianu* miniszterelnök, *Marsescu*, *Mosoiu* és *Vatoliana* miniszterek Chujra utaznak, ahol résztvesznek a liberális párt nagykongresszusán. Ezen a közel jövőben megtartandó kongresszuson az összes erdélyi liberális képviselők jelen lesznek. A miniszterelnök vezetése alatt érkező kormányférfiakhoz *Banu* és *Constaninescu* miniszterek is csatlakezni fognak, akik jelenleg erdélyi körutjukat végzik. (Rador.)

BUCURESTI. Az Adeverul értesülése szerint a parlament október 12-én megnyíló ülészaka elő a pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt elő a kincstári bönök módosítására vonatkozólag.

Zavargás Zágrábban.

(Sortüz a tüntetőkre.)

PÉCS. A Zágrábról érkező utasok beszélnek, hogy kedden Zágrábban zavargások voltak, melyeknek hat halottja és tizen-négy súlyosan sebesültje van. A horvát egyetemi ifjuság rendezett tüntető demonstrációt Horvátország függetlensége mellett. A tüntető egyetemi hallgatókhoz óriási tömeg csatlakozott. Amikor a tömeg a Jellasi-térre érkezett, közbelépett a katonaság. A katonaság parancsnokának felszólítására sem akartak a tüntetők széjjelészéledni, mire a parancsnok a tömeg közé lövetett. A lövetés következtében nagy pánik

A madáremberek.

(A motor nélküli repülés láza. — Magyar szemtanu a vitorlás repülőgépekről.)

Nem mulik el nap, hogy a nyugati országokból hírt ne kapjunk a merész kísérletekről, amelyeket — nagyobbára tette kész, lelkes fiatalemberek — a motor nélküli repülőgéppel végeznek. Alighogy megtörténtek Németországban az első sikeres kísérletek az új légi járóművel, amelyet a németek — nem egészen helyesen — vitorlás repülőgépeknek neveznek, azonnal megindult a versengés a rekordokért és megindult a nemzetek között való rivalizálás is. Az aviatikában való szupremáciájukat fenn hangoztató franciák, a német siker hallatára, azonnal fölfigyeltek és haladék nélkül nekiláltak, hogy a technikai téren is veszedelmesnek tartott rivalizukat a motor nélküli repülésben utólérjék. A németek azonban nagyon jó star-

tot vettek s amíg a hannoveri és darmstadti diákok egymásután állították fel a rekordokat, addig a francia próbálkozások sorba kudarcot vallottak. A német légi vitorlások már háromszáz méter magasba keringenek, három óra hosszúság is a levegőben tartózkodnak s a gyors fölszállás és a sima leszállás művészetében igyekeznek egymást legyőzni; ugyanakkor a francia motornélküli gépek versenyin a fölszállás és a levegőben való lavirozás mesterségében sem tudnak eredményt elérni a bátor pilóták.

Egy magyar szemtanu, F. J. budapesti műépítész, aki Münchenben látta a nagy nevezetességre szert tett vitorlás gépeket és látta azokkal repülni a merész kísérletezőket, a következőket mondotta munkatársunknak a német légi vitorlásokról:

— A Gewerbeschau hatalmas kiállítási csarnokaiban láttam a német technikusok bravurja folytán világhírűvé vált repülőgépeket. A

legtöbb egysiku szerkezet, különbség közöttük csak a szárnyak formájában van. Egyébként egytől-egyig mondhatni primitív alkotmány: kisujjni vékonyságu lécekből összerótt váz, amelyet közönséges, könnyű, áttetsző vászon borít be. A hajó, amelyből a vízszintes és függőleges kormánycsikot viselő fark nyulik hátra, ugyancsak vékony deszkalécékből van összekalapálva; recseg, ropog, amikor a pilóta beleszáll. A motoros monoplánokról — eltekintve a nagyságban és szilárdságban való különbséget — abban különböznek a motor nélküli készülékek, hogy a mereven álló szárnyak végén egy-egy csuklón fölfelé és lefelé hajlítható sík (vitorla) van elhelyezve. A vitorláknak a készülék egyensúlyban tartásánál és kormányzásánál van szerepük. A pilóta drótok segítségével, amelyeket a hajóban elhelyezett kis dobokra csavargat, mozgásba hozhatja egy a kormánycsikokat, mint a vitorlákat.

Keletkezett és a környéken levő összes üzleteket azonnal bezárták. A tüntetők közül sokat letartóztattak.

Betörés a Luther-téren.

(A táblabíróné kitosztott lakása.)

Páratlan vakmerőséggel végre hajtott betörést követtek el tegnap délután a Luther-téren levő Chera-bérpalotában. A betörés annál is inkább szenzációs, mert fényes nappal történt a város egyik eléggé forgalmas pontján, éppen a hetipiac napján. A betörés részleteiről az *Aradi Közlöny* munkatársának a következőket sikerült megtudni:

A Chera-féle bérpalota első emeletén lakik *Pavelianu* volt aradi táblabíró özvegye, aki tegnap délután öt óra tájban eltávozott hazulról. Hét órakor hazatért és legnagyobb meglepetésére lakásának ajtaját nyitva találta. Beljebb menve meglepetten konstataulta, hogy a lakásban betörők jártak. A szekrények tárva-nyitva voltak, az íróasztal fiókja feltörve, ruhaneműek a földön szanaszét hevertek. *Pavelianu* ijedten közölte az eseményt a szomszédokkal, akik közül többen azt állították, hogy már napok óta látta gyanús alakokat ólálkodni a ház körül. Valószínűleg már régóta tervezték a betörést. Tervük kivitelét megkönnyítette az a körülmény is, hogy *Pavelianu* egyedül álló hölgy. Az özvegy urtnő a betörésről azonnal értesítette a rendőrséget, ahonnan az ügyeletes rendőrtiszt azonnal kiszállt a helyszínre. A betörés színhelyén megjelent *Meculescu* Sándor főügyész is, aki megindította a nyomozást és kihallgatta

a házbelleket, akik a betörés ideje alatt a lépcsőházban jártak. A házbellek eléggé pontos leírást adtak a betörőkről, úgy, hogy a rendőrség detektívjei azonnal megkezdheték a nyomozást. Megállapítást nyert az is, hogy a

betörők álkulcs segítségével jutottak a lakásba, de a zárva levő belső szobákat már feltörték. *Pavelianu* kára mintegy harmincezer lei. A betörők ékszereket és nagyobb pénzüsszeget vittek el.

A középeurópai valuták gyógszere.

(Hantos Elemér dr. nyilatkozik az „Aradi Közlöny”-nek.)

— Az „Aradi Közlöny” budapesti tudósítójától. —

A cseh korona kivételével Középeurópa összes valutái igen szomorú képet mutatnak. Hogyan lehetne ezen segíteni? — ezzel a kérdéssel fordultam *Hantos Elemér* dr. volt államtitkárhoz, aki régóta foglalkozik az utódállamok valutáinak problémáival. *Hantos Elemér* nyilatkozatában főként a magyar koronával foglalkozott, de ugyanaz, amit Ausztriáról, vagy Magyarországról mondott, Romániára, Németországra és Jugoszláviára is áll. Az érdekes nyilatkozat a következő:

— Középeurópa legyőzött országainak valutáira vonatkozólag és ezek között a magyar koronát illetőleg is régóta képviselem azt a tudományos érvekkel is kellően támasztott álláspontot, hogy ezeket a valutákat megjavítani, vagy talpraállítani többé nem lehet. E jobb sorsra érdemes valuták romlása immár olyan mélypontot ért el, ahol semmiféle pénzügytechnikai, semmiféle gazdasági erőfeszítés, semmiféle büntető szankció nem képes már segíteni. A korona árfolyamának emelésére, illetve az

árfolyam alátámasztására, vagy annak stabilizációjára irányuló törekvések eddig mind meddők maradtak és nincs kilátás rá, hogy azok belátható időn belül és bármely formában eredményre is vezethessenek. A papírpénz immár annyira diszkreditálta ezeket a haldan 100%-os pénzürtéket képviselő valutákat, hogy ezekbe életet lehelni nem lehet többé.

— A helyes út véleményem szerint, semmiesetre sem lehet az, hogy leromlott valutánkat új életre élesszük. A helyes út egyedül csak az lehet, hogy új valutát teremtsünk. Nem a régi, a rossz valuta megjavítására, hanem egy új, jó és életképes valuta megteremtésére van szükség. A bankóprést jegybankkal, az államjegyeket bankjegyekkel kell felcserélni. — Ausztria, mely sokkal nagyobb gazdasági és sokkal rosszabb valutáris helyzetben színlődik, mint Magyarország, már régebben rájött e megoldás egyedüli üdvöztető voltára. Mennél tovább késlekedünk az új valuta és az új jegybank életbehívásával, annál nagyobb áldozat-

okat kell majd annak idején hoznunk, amidőn az organikus változásnak elkerülhetetlen szüksége bekövetkezik. És annál nagyobb áldozatokkal kell majd a jelenlegi helyzet tanulságait levonni a gazdasági életnek. Természetes azonban, hogy az újonnan felállított jegybank egymaga nem segíthet az országon. Nagyon kétséges ugyanis, hogy az ország mai gazdasági struktúrája képes-e egy önálló valuta almentálására és annak fenntartására? A jegybank felállítása mindenesetre a kiindulópontot fogja képezni abban az irányban, hogy más országokkal valutáris egyezményeket lehessen kötni és hogy a különböző valuták ingadozásából származó nagy veszedelmeket gazdasági életünk kiküszöbölhesse. A magyar valuta rendbehozatalának az államháztartás rendbehozatalával kell egyazon uton együtt járnia. Az államháztartás, felfogásom szerint, azonnal rendbe jön abban a pillanatban amidőn a bankóprést kivesszük a kormány kezéből és amidőn az államháztartás vezetésénél ismét azok az elvek jutnak uralomra, amelyek az államháztartás szükségleteit a polgárok adózásképeségéhez és adózási készségéhez viszonyítják és nem pedig a bankóprés nyomdai termelőképességétől teszik azt függővé.

— György herceg. Bucuresti. Egy Baján át érkező távirat szerint György herceg nem akar Nisbe menni, hanem a szerb fővárosban marad.

— Kíváncsiságot, hogy mi-képp emelkednek a magasba ezek a kezdetleges készülékek, sikerült kielégíteni. Számos légi vitorlást láttam repülni és néhány pilótával beszélgettem is a vitorlás repülés elvéről, technikájáról és jövőjéről. A felszállás a motornélküli készülékekkel eleinte meredek hegyoldalról való lesiklással történt, később emelvényekről startoltak. — Voltak készülékek, amelyeknek maga a pilóta adott kezdő lendületet úgy, hogy a hajóból kilógó lábain futott, akárcsak annakidején *Lilienthal*. A Münchenben látott készülékek is a földről emelkedtek föl olyanformán, mint a sárkány, tudniillik kötélre fogták az elejét és a gépet az alája szerelt kereken futva vontatták. A pilóta a gép orrát ferdén felfelé irányította és a szárnyak alá iramló levegő a gépet a magasba emelte. Ekkor a kötelet elengedték és a gép megkezdte manővereit a levegőben. Fölfelé emelkedett, majd hirtelen lesiklott és ismét emelkedett, közben irányt változtatott, nyolcas alakú görbéket írt le a levegőben és végül sima siklással leereszkedett. Olyan volt a karsu kis készülék, mintha egy kényelmes, lassu szárnyalású nagy madár lenne, S ezt a szinte káprázatos manővert minden motorikus erő-

segítség nélkül a rozoga hajóban kényelmetlenül elhelyezkedett, vakmerő ember irányítja.

— A motornélküli repülés lényegében ugyanaz, mint a vitorlázva (uszva) repülő madarak repülése: a kedvező légáramlások kihasználása olyan módon, hogy azok a szárnyakra és kormány-síkokra gyakorolt nyomással emeljék, forgassák és lassu leszállásra késztessek a könnyű kis alkotmányt. Az elindulásnál, különösen, ha az magas helyről való lesiklásnál történik, a készülék olyan lendületet kap, hogy a kormánylapátok megfelelő beállítása után fölfelé folytatja az útját. A mikor a lendület ereje már nem tudja felfelé tovább vinni a készüléket, a pilóta ismét lefelé irányítja a gép orrát és lesiklik, hogy az így kapott lendülettel ismét emelkedjék. Ilyenformán hullámvonalban előre haladhat mindaddig, amíg a lendületéből telik. Közben azonban különböző légáramlatok is érik a készüléket, a melyek egyirányba való hullámpályájáról igyekeznek kitéríteni. A kormány-síkok és a szárny végén lévő vitorlák megfelelő beállításával a pilóta ezeket a légáramlásokat úgy tudja kihasználni, hogy zezugos vagy nyolcas alakú pályán egyre magasabbra emelkedik.

Fent a magasban viszont alkalma van gépét ismét leszállásra készíteni és ezzel újabb lendületet kap ahhoz, hogy manővereit folytassa. A manőverezés időtartama és változatossága attól függ, hogy a pilóta milyen ügyesen tudja kihasználni a levegőáramlásokat a felfelé emelkedésre és arra, hogy el-siklással gépe új lendületet kapjon. A Rhön-völgyben rendezett versenyek sikerében a hannoveri és darmstadti diákok magassági és időtartam-rikordjaiban nagy része van annak, hogy a Rhön-völgy fölött a légáramlás különösen alkalmas a motornélküli géppel való manőverezésre.

— Természetesen a motornélküli repülés feltétele a készülék könnyű volta. A Münchenben látott készülék sulya nem is több 70—80 kilónál, úgy hogy a gép a pilótával együtt legföljebb 140—150 kg. A másik fontos feltétel, hogy a pilótában meglegyen a képesség a légáramlások erejének és irányváltozásának megérezésére. Ebből következik, hogy a motornélküli repülés nagyon nehéz sport, hiszen a tökéletlen emberi érzékszervekre van bízva a készülék manővereit elősegítő légáramlások megérezése. A németek az emberi érzékek hiányosságát máris reparálni igyekeznek azáltal, hogy a

hajóba érzékeny árammérő készüléket helyeznek, amelyet a pilóta állandóan figyelemmel kísérhet és a mérőszerszék mutatójának kielengése szerint igazgathatja a kormány-síkokat. A földről való elindulás módjának egyszerűsítésére újabb kis motort szerelnek a hajóba, amely megadja a készüléknek az első lendületet, akárcsak a magaslatból való lesiklás, vagy a kötéllel való vontatás.

Eddig tartott *F. J.* műépítész érdekes közlése, amelyhez még hozzátette, hogy a németek nagyon biznak a vitorlás repülés gyors fejlődésében és — természetesen — maguknak vindikálják a motornélküli repülés megoldásának dicsőségét. Mi azonban — amikor készséggel elismerjük, hogy a német diákok voltak az elsők, akik a motornélküli repülés lehetőségét a gyakorlatban is bemutatták, — rámutatunk arra, hogy magát az elvet egy zsenális magyar repülőgép-konstruktőr, *Svachulay Sándor*, már jóval előttük megoldotta: Motornélküli gépének modellje ott áll készen szegényes műhelyében; a magyar feltalálók közös végzete; az anyagi eszközök hiánya és a feltékenységgel párosult közönyösség meggátolta abban, hogy gépét nagyban is megkonstruálhassa és elsőként hódíthassa meg motor nélkül a levegőt.

Horthy Mezőkövesden.*(A kishitűség és csüggedés a legnagyobb bűn.)*

BUDAPEST. Horthy Miklós magyar kormányzó szemleutján ma Mezőkövesden beszédet mondott, amelyben azt hangsúlyozta, hogy Mezőkövesd népe fajszeretét és hagyományainak ápolását híres képviselőjében is szépen kifejezi. Annak a reményének adott kifejezést, hogy továbbra is ápolni fogja nemzedékről-nemzedékre tiszta magyar szokásait és viseletét.

— Egyedül állunk és csak a saját erőnkre támaszkodhatunk, mondotta a kormányzó. Ezután Miskolcot látogatta meg Horthy, ahol beszédében főbbek között azt mondotta, hogy a magyarság eredendő hibájának meg kell szűnie, mert másképp a magyarság körül fog lebegni a mohi pusztagyászos emléke. A kishitűség és csüggedés azonban a legnagyobb bűn volna, mert összefogással és munkával a legnagyobb csapásokat is túléli az ország.

Autón Berlinből Aradra.*(Minden országban itancok kísérték.)*

Tegnap este nagy szürkés-kék automobil suhant végig Arad főterén. Az autó két vakító villanyvilágítású lámpája nagy területen szinte nappali fényt terjesztett az utcán. Az érdeklődők nagy tömege kíváncsiskodott a Városház előtti megállott automobil körül, amelynek jelző táblája azt bizonyította, hogy Berlinből érkezett. Érdeklődésünkre megtudtuk, hogy az autót Horváth László sibi (nagyzebeni) lakos vásárolta, aki testvéröccsével Horváth Lajos aradi táblabíróval. Az autónak érdekes utja volt Romániáig. Horváth László három millió márkáért vásárolta az autót Berlinben, ahonnan Ausztrián Csehszlovákián és Magyarországon át hozták Romániába. A külföldi vámhatóságok mindenütt a legnagyobb bizalmatlansággal figyelték az automobil szállítást. Az autóbilit ugyanis tranzit forgalomban nem vámolják meg és a hatóságok azt hitték, hogy az autó tulajdonosa annak az országnak valamelyikében akarja hagyni az autót, amelyiken keresztül utazik vele. Ennek ellenőrzésére minden ország vámhatóságát fináncokkal kísértette az országokon keresztül az autóbilit. A gépkocsi nagy ellenőrzések és vizsgálatok után végre Romániába érkezett, ahol megtörtént az elvámolása.

Kongresszus fegyverrel.*(Nagy izgalom Bulgáriában.)*

SZÓFIA. Holnap lesz Filippopolisban, Kelet-Rumélia fővárosában a bulgár-ellenzék nagy kongresszusa, amelynek résztvevői fegyveresen vonulnak fel a tanácskozásra. Ennek oka az, hogy félnek a kormány esetleges intézkedéseitől és fegyveresen akarnak védekezni az esetleges támadások ellen. A tanácskozások elé egész Bulgária izgatottan néz és mindenki a holnapi eseményekre irányítja figyelmét, annál is inkább, mert Vrangél hadserege a határon várja a kedvező pillanatot, amikor bevonulhat az országba. (Radot.)

Jugoszláv expedíció Konstantinápolyba.*(Az angorai kormány utasítása Kemalhoz: — Fenyoget a háboru réme. — Külön megbízott Szmírnában.)*

BÉCS. Belgrádi hírek szerint a balkáni döntés súlypontja Belgrádra toldik. A tegnapi lapok megírják, hogy Pesics tábornok, a vezérkar főnöke, aki nemrégiben tért vissza Londonból, kihallgatáson jelent meg a királynál. A parlament pártok vezetői valamennyien összegyűltek a helyettes miniszterelnöknél, hogy tanácskozzanak a pillanatnyi helyzetről és a szükségesnek mutatkozó intézkedésekről. A tanácskozáson résztvevő pénzügyminiszter felhatalmazást kért rendkívül kölcsön felvételére, amelyet a legközelebbi időben akar igénybe venni. A lapok leplezetlenül írják arról az eshetőségről, hogy Jugoszláv expedíció indítanak Konstantinápoly ellen, mert meg akarják akadályozni, hogy Trácia újból török kézre kerüljön. A lapok egy része élesen szembehelyezkedik Bulgáriával és követeli, hogy a kormány erélyesen lépjen fel a bolgár igényekkel szemben.

LONDON. Konstantinápolyon keresztül érkezett jelentés szerint az angorai török nemzetgyűlés tízköszülést tartott. A nemzetgyűlés határozatáról értesítették Kemal pasa fővezért és utasították, hogy mindaddig ne gondoljon a hadműveleteknek a semleges zónában való megszüntetésére vagy bármilyen konferencián való részvételre, amíg a törökök jogos kívánságait minden megbeszélés előtt nem teljesítik. Kívánságaik Trácia azonnali kitérítése és Gallipoli félszigetének visszaadása. A Daily Chronicle írja, hogy Konstantinápolyban és a Dardanelláknál igen komoly a helyzet. Az angol kormánynak meg kell fontolnia, hogy milyen intézkedéseket tenne abban az esetben, ha Konstantinápolyban kitörne a felkelés. Ma váratlanul az a hír érkezett Rómából, hogy a Konstantinápolyban levő Kevésszámu olasz csapatot is visszavonják.

PÁRIS. A Havas ügynökség jelentéi Szmírnából, hogy egy török katonai repülőgép átrepült Khiosz szigete felé és az ott horgonyzó görög hajókat bombázta. A bombázásra a hadihajók ágyúkkal tüzelésével válaszoltak, de a török repülőgép sértetlenül menekült el.

LONDON. A Times írja, hogy a további török előnyomulás a semleges zónába csak háborúra vezethet és nemcsak Anglia és a törökök, hanem a többi szövetségesek és a törökök között is. A Daily Telegraph szerint ütött az órája annak, amikor Angliának meg kell mutatnia, hogy nem hajlik meg egy török katonai akarata előtt. A Morningpost Csanakot Anglia önállósága fetisének nevezi.

PÁRIS. A Matin jelenti, hogy Franklin Bouillon a szövetségesek külön megbízottja szerdán este megérkezett Szmírnába, ahol rögtön tárgyalásokat kezdett Kemal

pasával. Kemal a szövetségesek megbízottját magával vitte Angorába.

MILANO. Konstantinápolyból jelentik, hogy a törökök a tengersizorosok közvetlen közelében néhány ágyukat állítottak fel azért, mert az angolok meg a Dardanellák európai partján vonultatták fel nehéz tüzérségüket. A pillanatnyilag csendes helyzet a tengersizorosok körül bármely pillanatban át változhat ellenségeskedéssé.

LONDON. A Daily Telegraph figyelmezteti Romániát, hogy a tengersizorosok szabadsága Romániára nézve életkérdés. A lap sze

II. György az új görög király.*(Chonates ezredes a feje az ideiglenes kormányának. — Venizelosz Párisban. — Letartóztatott miniszterek.)*

ATHÉN. A trónörökös II. György néven letette a minisztertanács előtt az alkotmányra az esküt. György, az új görög király elfoglalta trónját és új kabinet megalkotásához fogott.

ATHÉN. Az athéni sajtóiroda jelenti: A hadsereg hazafias mozgalmához habozás nélkül csatlakozott a királyság valamennyi helyőrsége. A lapok nagy meglepéssel fogadják, hogy a nemzeti védelem ügyét Venizelosz kezébe teszi le. A lakosság nagy lelkesedéssel fogadta a fővárosba érkező csapatokat. Az utcákat tintetű metek járták be a hadsereget éltetve. Chonates ezredes vezetésével tizenkét tagú bizottság vette át, mint ideiglenes kormány, az ügyek irányítását. A bizottság felhívást intézett a lakossághoz, a melyben örömet fejezi ki, hogy a nemzeti mozgalom első részét szerencsésen és békésen sikerült megvalósítani. A felhívás hangoztatja, hogy a nemzet kész minden áldozatra a haza érdekében. Chonates ezredes a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a mozgalom célja feltétlenül nemzeti, nincs semmiféle pártszínezete és kizárólag arra irányul, hogy az országot ért Kafasztrófát jóvátegye. Erős hadsereget fognak megszervezni Trácia megmentésére. A kormány megalakulása csak néhány nap múlva fog megtörténni.

ATHÉN. A forradalmat vérontás nélkül sikerült befejezni. A városban teljes nyugalom uralkodik, a színházakban zavartalanul játszanak tovább. A politikai foglyokat, akik között több republikánus volt, szabadon bocsátották. Hír szerint Gunarist, Stratost és Protopotakist letartóztatták. A francia követség előtt óriási franciabarát tüntetést rendeztek és felkérték a francia követet, hogy a görög népbaráti érzelmeit tolmácsolja Párisban. A forradalmi bizottság táviratilag felkérte Venizeloszt, hogy az ententenál védje meg a nemzeti

rint a román államférfiaknak számolniuk kell azzal, hogy akkor, amikor Anglia a tengersizorosokat védi, nemcsak brit, hanem román érdekeket is szolgál. A Boszporusz veszedelmében van, tehát a román kormánynak habozás nélkül döntenie kell amellett, hogy közreműködik a veszély elhárításában. A lap még azzal biztatja Romániát, hogy Románia részéről csak minimális erőfeszítés szükséges, mert nem áll egyedül.

LONDON. Az angol független munkáspárt nemzeti tanácsa kiáltványban tiltakozik az angol kormány keleti politikája ellen. A kiáltvány: „nem akarunk több háborút! Le a kormánnyal!” szavakkal végződik.

érdekeket és képviselje Görögországot a békeértekezleten. A főbizottság elhatározta, hogy követelni fogja Konstantin exkirálynak, feleségének, továbbá Miklós és András hercegeknek távozását Görögországból. A republikánus kormány megalakulása közvetlenül ki szöbön áll. Az új kormány elnöke valószínűleg Karapanos lesz.

PÁRIS. Venizelosz volt görög miniszterelnök ma ideérkezett és kijelentette, hogy csak a forradalom likvidálása után tér vissza Athénbe. Ezzel azt a látszatot akarja kerülni, mintha ő idézte volna elő a forradalmat. A Konstantinápolyban tartózkodott venizelistá görög tiszték ma Tráciába utaztak és a drinápolyi görög főhadiszálláson a hadseregfőparancsnok rendelkezésére bocsátották szolgálataikat.

PÁRIS. Venizelosz ma Londonba utazott, hogy az angol kormánnyal tárgyaljon. Ugy hírlék, hogy Venizelosz hajlandó Trácia Keleti részét a törökök átengedni, ha a törökök az ottani görög kisebbségek megfelelő védelemről gondoskodnak és a görögöknek gazdasági természetű biztosítékokat nyújtanak. Konstantinápolyi megbízható értesülések szerint nagyobb török haderő hatolt be a tengersizorsok vidékére.

ATHÉN. Az új kormány ma megalakult Zalmis elnökletével. Külügyminiszter Politis lett. Ugy a miniszterelnök, mint a külügyminiszter Venizelisták.

— Valutacsempész diplomata. Bucuresti. Az Indreptarea timisoarei jelentése szerint, a Symplonnal tegnap átutazott Románia brüsszeli konzulja, akinél a román vámtiszték nagymennyiségű lelt és más valutát találtak. A pénzt elkobozták és az ügyről jelentést tettek a külügyminiszternek. (Radot.)

HIREK.

A keleti expressz új díjszabása

A keleti expressz vonat, amely Bucurestiből, az északi vasúti állomásról hetenként háromszor, azaz kedden, csütörtökön és szombaton indul, ismét módosítja a tarifáját október 1-től kezdve. Eszerint a menetjegyek árai és podgyászdíjak a következők lesznek, francia frankokban számítva: Bucurestiből Pozsonyig 258.40 a menetjegy és 10.10 frank 10 kgr. podgyász. Bucurestiből Budapestig a menetjegy 182.10, a podgyász díja pedig 8.30 frank. Bucurestiből Münchenig a menetjegy 317, a podgyász díja pedig 12.60 frank. Bucuresti—Salzburg közt a menetjegy 299.30, a podgyász 12.10 frank. Bucurestiből Bécsig a menetjegy 269.80 podgyász 10.80 frank. Bucurestiből Párisig a menetdíj 469.85, podgyászdíj pedig 15.15 és 18.93 frank. Bucurestiből Londonig a menetjegy 654.15, podgyász 15.15 és 30.88 frank. Aradtól Budapestig menetjegy 58, podgyász 3.60 frank. Arad—Bécs menetjegy 145.70, podgyász 10.12 frank. Külön díjakat szednek még a nemzetközi vagon-társaság részére a magyarországi állomások után 2, a csehszlovákiaiak után 4, a németországiak után 6 és a franciaországiak után az eddigi 10 helyett 8 francia frankot. Londonra vonatkozólag is 8 frankot, továbbá 1.20 frankot a CFR-nél való bejegyzési díjat, 0.10 frank bélyegdíjat a francia és angol állomásokról.

— Esküvő. Ma délután egy órakor nagy közönség gyűlt össze az aradi minorita templomban és a bejárat előtt, egy fényes és előkelő esküvő közönsége. Probst Endre tartotta házasságkötését kiszuzkai Cserépy Mártával, néhai Cserépy Árpád honvédtiszt ezredes leányával. Az esketési szertartást Kaiser Lajos pápai prelátus végezte, fején a püspöki süveggel. Az esküvő a legnagyobb pompával folyt le. A násznagyok Kaiser Ödöné, Cserépy Zoltán és Keresztes Gyula, koszorúspárok pedig dr. Wagner József és Hehs Magda, Vojtek Kálmán és Kaiser Ihus, dr. Földes Béla és Probst Böske voltak. Az előkelő esküvőn a Cserépy-, Vojtek-, Keresztes-, Hehs-, Probst-, Mitzelbacher- és Németh-családok vettek részt.

— Új tűzvizsgálat a Neuman-házban. A városi tanács legutóbb elrendelte, hogy a Neuman-házban új tűzvizsgálatot tartsanak, mert pontosan meg akarják állapítani a katasztrófa okát. A bedült kupolarész eltakarítási munkálatai már annyira előrehaladtak, hogy a másik tűzvizsgálatot valószínűleg holnap fogják megtartani. A bizottság fogja megállapítani, hogy a tüzet vajon rövidzárlat, a takaréktűzhelyben égő tűz vagy az összeomlás folytán előállott surlódás okozta. A romok alól a Berta Testvérek vaskereskedő cég összegezt áru kerültek elő, a drótok teljesen masszává égtek. Az első és második emeleti romokat már eltakarították, azonban nagyon kevés holmit találtak. A másodemeleti lakók közel félmilliót érő vagyona mind porrá égett.

— Eljegyzés. Özv. Kohn Leoné és Mánya Lajos, Ori Zoltán cég főtisztviselője, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

A nemzeti kisebbségek jogai.

(Newton lord, az angol felsőház tagja és a csehországi németek vezére nyilatkoznak.)

— Az „Aradi Közlöny” bécsi szerkesztőségétől. —

Az angol felsőház európai híri tagja, Newton lord igen érdekes levelet írt az egyik bécsi hetilap kiadójának. Newton lord résztvett a bécsi interparlamentáris konferencia tanácskozásain és hatalmas beszédben kelt a közép-európai nemzeti kisebbségek védelmére. A nagynevű angol államférfi most hazájába visszatérve, a következő egész Közép-Európát bizonyára igen érdeklő politikai levelet írta az egyik bécsi hetilap kiadójának. Az érdekes levelet az „Aradi Közlöny” bécsi szerkesztőjének alkalma van teljes terjedelmében közölni.

— A kisebbségek kérdése — kezdi Newton lord — ma sokkal rosszabbul áll, mint a háború előtt, kivéve Törökországot. A kisebbségek kérdése azonban nemcsak igen fontos, hanem nagy veszélyeket is rejt magában. Az összes békeszerződések legnagyobb hibája volt, hogy népeket, vagy egyes népek részeit úgy tolták ide-oda, mint a jámbor ökröket. Hiba volt az is, hogy igen sok helyen magasabb kulturájú nemzeteket csatoltak alacsonyabb nivón álló nemzetekhez. Így, tehát most nemcsak azok a kormányok hibásak, amelyek a kisebbségek jogait megsértik, hanem azok a kormányok is, amelyek ezeket az állapotokat teremtték. Ha ma a legfelsőbb tanácsot valamilyen megkérdés és az nem tud tanácsot adni, akkor minden panaszt és kérelemkérést a Népszövetség elé utal. Ezt ugyan a legjobb szándékok vezetik, azonban nincsen hatalom a kezük között és nem tud mit csinálni. Ennek következtében az a véleményem, hogy mindazoknak a képviselőknél, akik az Interparlamentáris Unió kebelébe tartoznak, kötelességük kormányaikra nyomást gyakorolni és parlamentjeikben arra törekedni, hogy a békeszerződések azon határozatait, amelyek a nemzeti kisebbségeket megteremtették, minél előbb a világból kiküszöböljék.

A csehországi németek ismert nevével vezére, Medinger Vilmos dr. képviselő a következő rendkívül érdekes nyilatkozatot tette a nemzeti kisebbségek reményeiről:

— Az Interparlamentáris Unió ez évi ülésésein az előző évi stockholmi tanácskozásokkal szemben igen öröndetes jelenség volt, hogy ezen kétszer annyi csoport és ezenkívül sokkal több kiváló személyiség vett részt. Csehszlovákia németjeit és általában a nemzeti kisebbségeket főként a nemzetiségi problémák tárgyalása érdekelte. Igen fontos és öröndetes, hogy az Unió elnöke, Adelswärd Theodore báró, aki a nemzeti kisebbségek ügyéről referált, előadást és javaslatokat teljesen Dickin-

son püspök szellemében készítette el. Nagy fontossággal bír az is, hogy az Interparlamentáris Unió kebelében immár a nemzeti kisebbségek számára állandó bizottságot létesítettek, amely a világ figyelmét minden alkalommal fel fogja hívni a nemzeti kisebbségek sorsára. Adelswärden kívül Köszönet illeti még Newton lordot is, aki szintén hatásos beszédben kelt a nemzeti kisebbségek védelmére.

Az olvasóhoz.

Az aradi napilapok mindig a legkeményebb küzdelmet folytatták az egyre fokozódó drágaság ellen, minden egyes alkalommal felemelték tiltakozó szavukat mindenemű áremelési kísérlet ellen, de legjobb igyekezetük sem tudta megállítani az általános drágulást és a lapvállalatokra is folytonosan újabb és újabb terhek neheztek.

Egész Erdélyben eddig Aradon voltak a legolcsóbbak az újságok. Kolozsvárott, Nagyváradon és Temesvárott már régóta 25 lei a havi előfizetés díja, csak az aradi napilapok ára volt 20 lei egy hónapra. A munkások bére újév óta több ízben emelkedett, a papír árak hétről hétre magasabbak lesznek, és drágul mindennek az ára, ami a lapcsinálással, a szedéssel, nyomással és hirszerzéssel összefügg. Mindennek az ára emelkedett, csak a lapoké nem. Az aradi lapvállalatok sem bírják tovább egyedül viselni a súlyos terheket és ha csekély mértékben is, de hosszas tartózkodás után immár kénytelenek az olvasóközönség támogatását igénybe venni. Október elsejétől az aradi napilapok a többi erdélyi lapokéhoz hasonlóan 25 leiben állapították meg havi előfizetési árait, példányonként 1 lei 50 baniban. Mindössze öt lejjel emelkedik havonta az előfizetés és hogy mily csekély összeg ez a felemelt ár, arra nézve bemutatjuk a békebeli és a mai munkabérek és papírárak érdekes összehasonlítását. Békében a lapszedők fizetése 28—30 korona volt hetenként, ma 650 lei. A papír ára békében 26 fillér volt kilónként, ma 15 lei. Ha egyenlő értékűnek vesszük a felt a koronával, akkor a munkabérek 22-szeresére, a papírárak hatvanszorosára emelkedtek a békebeli áraknak. Ezzel szemben az aradi lapok csak a mostani emelés folytán haladják meg a békebeli árak tizszeresét. Békében 28 korona volt az évi előfizetés ma 300 lei október elsejétől.

A lapvállalatok maguk viselik a súlyos terhek legnagyobb részét, az olvasóközönségre csak egészen csekély hányad hárul a mostani árfelemeléssel. Havonta alig öt

lejjel, csak egy szivar árával lesz drágább az előfizetés.

Az aradi napilapok, ugyanakkor, amikor az előfizetési árakat emelik, újabb ellentértéket is adnak az olvasó közönségnek. Az eddigi 6 oldalas lapok ezután legalább 8 oldal terjedelemben jelennek meg naponta, de gyakran 10—12 oldal közlik a legfrissebb események részletes leírását.

Most amikor a súlyos terhek alatt egymásután roppannak össze régi napilapok kétszeresen kérjük az olvasóközönség áldozatkészségét és támogatását. Az aradi napilapok a magyar kisebbség lapjai, magyar érdekekért küzdenek és kell, hogy minden magyar ember támogatásával mögénk álljon.

Aradi Közlöny,
Aradi Hírlap.

— Ellenforradalom Georgiában. Paris. Georgiának a népszövetségben levő delegátusai közölték a sajtó képviselőivel, hogy Georgiában kitört az ellenforradalom. A vörös csapatokat az ország nagy részéből kikergették és visszaállították a régi köztársaságot. (Rador.)

— Házasság. Dr. Kerekes Vilmos városi aljegyző (Makó) és Turszky Emmus (M.-Pecica) szept. 30-án Erzsébetfalván házasságot kötöttek.

— A forgalmi adóbefizetés. október havi sorrendje: A. 3-án; B. 4-én; C. 5-én; D. 6-án; E. 7-én; F. 9-én; G. 10-én; H. 11-én; I., J. 12-én; K. 13-án; L. 14-én; M. 16-án; N. 17-én; O. 18-án; P. 19-én; R. 20-án; S., Sz. 21-én és 23-án; T., U. 24-én; V., W., Z. 25-én és végül a részvénytársaságok 26. és 27-én kerülnek sorra.

— Elütötte a korsi. Súlyos szerencsétlenség történt ma délelőtt a Perényi-utcában. Egy magánfogorvos elütötte Tyeoterán János 64 éves házimestert, aki oly szerencsétlenül került a korsi alá, hogy egyik lábának a patája beszakította fejét. A súlyosan sérült embert szállították a kórházba, ahol élet-halál között lebeg.

— Pör egy szinleges lakáscsere miatt. Kovács József táblabíró elnöksége alatt érdekes lakásügyet tárgyalt ma délelőtt az aradi törvényszék lakásügyi felelőbírója. Annak idején megtört, hogy Vámos Miklós borügynök bejelentette a lakásbérbeadó bizottságnak, hogy lakást akar cserélni Iszlay Gyulával, az ötvenes gazdaság intézőjével. A bizottság engedélyezte a lakáscserét, azonban később tudomására jutott, hogy a lakáscsere csak szinleges volt, mert Vámos ugyan bejelentette Iszlay lakásába, azonban Iszlay teljes butorzatával együtt elköltözött Aradról. A bizottság újabb tárgyalást rendelt el és tekintetbe véve a tényeket, a lakást dr. Bradean Athanáz vármegyei főorvosnak ítélte oda, Vámos megelégedett a bizottság határozatával. A felelőbíró és úgy határozott, hogy Vámosnak meg kell esküdni, hogy a lakásért nem fizetett lelépési díjat. Ha Vámos ezt esküvel bizonyítja, a bíróság neki ítéli oda Iszlay volt lakását.

— A Vidéki Sport a nyomda hétfői ünnepe miatt csak kedden délután jelenik meg.

— A maharadsa tea felülmúlja az összes teafajokat. Ugyeljünk a tevé téjdegyre. Már 2 leírt is minden fűszerüzletben kapható.

— Pásztoróra a romok alatt. A szép asszony unatkozik, Ki felelős a károkért? Utonálló voltam, Kirándult a család, Elelmes hadifoglyok, Az ötletes Móric, Tetten érve, Antiszemita, Szenzációs hírek, stb. című érdekes cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— Fodor-féle iskolában a tanítás október 3-án kezdődik. Str. Popa George (Ferdinánd-utca) 1a.

— Igyunk mindenhol Kristályvizet!

— Még egy vasuti szerencsétlenség és sokan munkaképtelenné válnak, vagy elvesztik életüket anélkül, hogy hátramaradottaikról gondoskodva lenne. Mindenki, nemre és korra való tekintet nélkül 500—1000 Lei áldozattal esetleges rokkantság, vagy halál esetén családjáról gondoskodik. Bővebb felvilágosítással szolgál a „Steaua-Romaniei” (előbb Phönix) vezérigazgatója Arad, Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér) 6. sz., I. en

— Halál a kőbányában. Minov György kőbányai munkást a Solymos és Milova közötti kőbányában munkaközben agyonütötte egy lezuhanó nagy kődarab. A munkás azonnal szörnyethalt. Az aradi ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Likörgyártás hideg uton. Ma délelőtt a közegészségügyi reszorttól rendelet érkezett a városi orvosi hivatalhoz, amely szerint az ital- és ételnemüekről szóló szabályrendelet módosításai alapján csak a módosításban előírt feltételek mellett szabad hideg uton is előállítani likört, rumot és konyakot. Azok a gyárosok, akik akár esszenciákat, akár esszenciákkal hideg uton is szándékoznak likört, rumot és konyakot előállítani, kérvénnyel forduljanak a városi orvosi hivatalhoz.

— Arany, ezüstért magas árt fizet Peiner József, Lutheránus templom mellett.

— Dr. Memete D. poliklinikai főorvos specialista bőr- és húgyszervi rántalmak és nemi betegségekben. Vervizsgáló laboratórium. Rendel naponta 3—6 óra között Str. Moisa Nicoara (Petőfi-u.) 11. sz. alatt.

— A perzsaszőnyeg tanfolyam megkezdődött a megyeházán. A kurzus október 15-ig tart. Beiratkozni állandóan lehet.

— AMTE. országos nagy kerékpár-versenye október 1-én, vasárnap délután fél 3 órakor a vári fasorban lesz megtartva. Igen érdekesnek ígérkzik, mivel az első alkalom, hogy Timisoara és a többi vidéki versenyzők is indulnak.

— Tánciskola. Gentsyné tánc-tanítónő tánciskoláját kezdők, haladók és kis gyermekek részére október hóban nyitja meg a Fehér Kereszt újonnan átalakított I. em. disztermében. A legújabb szalon táncokból külön órát adok úgy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Beiratkozás naponta lakásán Gróf Károlyi-utca 7. sz., I. em., d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5 óráig.

— Átutalásokat jutányosan és pontosan eszközöl a Lloyd-Bank (minorita-templommal szemben.)

Pótadóból — tűzoltósági felszerelés.

(A sportegyesületek tagjainak tűzoltói kiképzése.)

Ma délután tartották meg a tűzoltók felszerelése ügyében a második ankétet, amelyet dr. Angel István polgármester nyitott meg. Az értekezleten szőnyegre kerültek azok a tervek és módozatok, amelyeknek révén sikerül elérni azt a rég óhajtott célt, hogy Arad város tűzoltóságának megfelelő felszerelés álljon rendelkezésére. Az eddigi tervek szerint egy bizottságot alakítanak, amelynek feladata lesz a tervek kidolgozása. Az új motorosfecskendőre, tűzcsapokra és tűzjelzőkre a város vezetőségének mintegy kétfélmillió leire van szükség. A mai ankétén Adler Andor azt indítványozta, hogy a szükséges összeget községi pótadó révén hajtsák be. Ezt az indítványt, miután a cél kivételére nézve a legalkalmasabb a városi tanács elé viszik és foglalkoznak vele. Az ankétén dr. Steinitzer Pál a Háztulajdonosok Szövetsége nevében azt a ki jelentést tette, hogy a háztulajdonosokat hagyják ki az akcióból. De

— Utleveleket 45 leírt 3 nap alatt visumozunk. Gyűjtőhelyek: Weinberger cipőüzlet főtér és Weisz Dávid nagykereskedése Str. Marasesti (Kossuth-u.)

A közönség ellen.

Rum-razzia az aradi üzletekben.

Ma délelőtt kellemetlen meglepetésben volt része az aradi fűszereseknek és droguistáknak. Megjelent ugyanis náluk a városi közegészségügyi bizottság és razzia tartott rum- és likőressenc után. Természetesen bővíben találtak ebből a nagy népszerűségnek örvendő cikkből mindenütt és ennyiben a razzia eredményesnek mondható. Nem kell azonban azt gondolni, hogy az érdekelt fűszeresek és droguisták valami tiltott dolgot cselekedtek. Amikor ilyen esszencet árusítottak, mert nem volt rendelet, mely ezt tiltotta volna, vagy ha volt, maga a közegészségügyi hatóság sem vette azt komolyan, mert eddig akadálytalanul voltak ezek az esszencék árusíthatók. Annál kellemetlenebb most a meglepetés nemcsak a fűszeresekre és droguistákra, hanem és talán főleg a — publikumra nézve. A tea ugyanis eléggé elterjedt fogyasztási cikk, amelyet a legtöbben rummal fogyasztanak. A rumot igen sokan maguk állították elő egy kis tiszta spiritusból és rum esszenciából. És az így házilag és elég olcsón előállított rum az egészséget egy csöppet sem veszélyeztette, amint nem volt kárára az egészségnek az ugyancsak házilag készített likör sem. Nem értjük tehát, mi indította a belügy miniszterium egészségügyi reszortját ennek a rendeletnek a kiadására, mely csakis a rum- és likör gyárosoknak csinál hasznot, de a fogyasztó közönséget érzékenyen megkárosítja, amikor arra kényszeríti, hogy vagy lemondjon a rum- és likör élvezetéről, vagy drága áron szerezze be gyárilag készült rumot és likört. Azt

miután a tűzoltófelszerelésre égető szükség van és a városnak mielőbb kell a pénz, nagyobb kölcsönt fognak felvenni, amely 7 százalékos pótadót véve alapul, mintegy tíz év alatt amortizálva lesz. A mai ankétén eddig jutottak el, ebben az ügyben. Dr. Angel István polgármester éppen ezért felhívja mindazokat, akiknek észrevételeik vannak, közöljék vele, hogy a közeljövőben megalakítandó 31 tagú bizottság behatóbban foglalkozhassék a tervvel. Az ankétén megjelenteknek tudomásul adták azt az örvendetes körülményt is, hogy az Aradon működő sportegyesületek ki akarják venni részüket ebből a nemes akcióból és ezért szeretnék, ha egyesületük tagjai közül mintegy 200 embert kiképeznének tűzoltónak, hogy esetleges tüzesetek alkalmával, mint az önkéntes tűzoltók segítői legyenek az aradi tűzoltói karnak. Ezeknek a férfiaknak kiképzését Mihajlovits Gyula tűzoltóparancsnok vállalná magára.

hisszük, ez igazán sem köz-, sem államérdek, miért is követeljük, hogy ezt a rendeletet minél előbb helyezték hatályon kívül.

„Egyesek”,

A monopol vezérigazgatósága kitalálta a fehér selyempapírt a kereskedelmi forgalomból. A mai sárkányos gyerekvilág részére elvesztett tehát a fehér szín, nem lehet többé szerény karácsonyfadiszt vagdosni, vagy virágcserepet, virágcsokrot beburkolni fehér selyempapírból, még a kereskedőt is megbüntetik ezután, aki árulni merné. A fehér flussz papír meghalt Romániában, megölte a monopol vezérigazgatósága. Bedenunciálják szegényt, elárulták, hogy „egyesekek” a csomagolásra szánt selyempapírt cigaretta papirosnak használják. Szittam már én is azokban a bizonyos csataerdőkben, amikor nem volt sem cigaretta, sem club papiros jó öreg „dum-dum” dohányt flussz papírból, bizony nagyon rossz volt. Azok az „egyesekek” akik még most is abba csavarják a szivnivalójukat, nagyon rossz sorsban élhetnek. Ha eddig nem adhatták meg az állami cigarettapapírt drát, nem hinném, hogy ezután lenne ilyen luxus kiadásra fedezetük. Mert erről a fedezetről nem gondoskodott a monopol vezérigazgatóság. Lassan-lassan majd mind rosszabb minőségű fehér, sőt színes papírosra fanyalodnak ezek az „egyesekek” és a nyúlás olvasót már most előkészítem a legrosszabbra, nemsokára már csak színes papiroson jelennek meg a napilapok, ha a monopol vezérigazgatóságának tudomására jut, hogy már a fehér színű újságpapírost használják cigarettá sodrásra azok a bizonyos „egyesekek.” Kóc.

LEGUJABB.

Angol hadüzenet Törökországnak BUCURESTI. Az Adeverul tegnap renkívüli kiadásban jelent meg és azt a hirt hozza, hogy Anglia hadat üzent Törökországnak. A távirat valódiságát eddig még nem erősítették meg.

Már összeültözköztek

BUCURESTI. A Diminatea szerint az angolok és a törökök közt a semleges zónában összeültözközések történtek, amely tény a kemalisták azzal az elhatározásával áll összefüggésben, hogy a semleges zónát meg akarják szállni. (Radór.)

Ultimátum a törökökhöz.

PÁRIS. Az angol kormány Harringtonhoz az éjszaka táviratot intézett, amelyben felszólította a törököket, hogy akár jószántukból, akár anélkül ürítsék ki a semleges zónát. A táviratot ultimátumként fogják fel és a legtöbb reggeli újság elkerülhetetlennek tartja a háborút. Az ultimátum állítólag olyan kifjelentést is tartalmaz, hogy bármilyen intézkedéseket tesz Harrington annak végrehajtására, az angol öszkormány támogatja. A Matin jelenti Londonból, hogy a hadügyminiszteriumhoz távirat érkezett, amely szerint a brit hadvezetőség elrendelte a Gallipoli félsziget polgári lakosságának kitérését.

Mozi.

„Harry Piel sorozat az Apollóban vasárnap és hétfőn. Az Apolló színházban vasárnap utoljára megy a „Vadászat a dollárkincsek után” című rész, amely a Harry Piel sorozatban egy külön etappot jelent azon teljesítményével Harry Pielnek, amelyet ezen a képen produkált. Brown felett aratott végleges győzelméig a kalandok sorozatán keresztül vezet el az utja, miközben maga is számtalanszor életveszélyes helyzetbe kerül. A kiváló kép hétfőn helyet ad a következő képnek az Apolló műsorán. „Halálutazás a levegőben” a címe az utolsó résznek, amelyben Harry Pielnek legveszedelmesebb ellenfelét, aki mindezideig rejtve tudta magát tartani, Hall hipnotizőrt kell ártalmatlanná tennie. Valósággal háborzongató a képnek azon jelenete, amikor Harry Piel Hall hipnotikus ereje hatása alatt két ház teteje között kifeszített kötélen kötéltáncot jár és egy adott jelre magához tér és legyüri Hallt. Végleges győzelmet még sem arathat, mert Hall megmérgezte magát és így magával viszi titkát, amelynél fogva uralkodni tudott.

* Sándor Mátyás vasárnap és hétfőn az Urániában. A közönség kíváncságra vette az Uránia színház reprize Sándor Mátyás, a Gaumont filmgyár világszerte óriási sikert aratott darabját, amely egyben már páratlanul álló sikert aratott Aradon. Az eseményekkel rohamosan pergő cselekvés, teletűzdelve a legérdekesebb és legizgalmasabb jelenetekkel, valósággal lebilincseli a figyelmet és oly nemes szórakozásra nyújt alkalmat, mint film ritkán. Különösen közel áll ez a kép a magyar közönséghez, amely egy oly korszak ujjaélesztését szemléli, amely titkaival, sejtelmességével, küzdelmeivel hozzá közel áll. A kép első része utoljára vasárnap megy az Urániában és a hétfői bemutaton már a kép

Női és leányka téli felöltő ujdonságok legjutányosabban beszerezhetők:

IULIU PLESZ GYULA

Központi ruházati üzletében **ARAD**, Strada Col. Piriel 3. (Vörösmarty-u.) A színház épület hátsó bejáratával szemben. 1-2. Allandó nagy választék Caracul Plüsch kabátokban. 959

140 cm. kabát-plüsch 275 Lei
Kabát kelmék 150 cm. 175 „
Francia flanel 31 „
 Mintákat vidékre ingyen és bérmentve küldünk.

„RENAISSANCE“
 Livatáruhá, Str. Bratianu (Weitzer János-utca) 2.

Valódi angol velourek és férfi öltönytövegek állandó nagy raktára. Tisztviselők 5% kedvezményt élveznek.

második része fut. A kiváló kép, amelynek megalkotása valójában kulturát jelent művészi kidolgozásánál fogva is, ezen második része hétfőn és kedden marad az Uránia műsorán.

Közgazdaság.
A valutapiac.

A török-görög események még a szilárd angol font helyzetét is meg-ingatták a zürichi tőzsdén, ha kis mértékben is, de napról-napra morzsolódott le az ára, ezen a héten 20 pontot veszített értékéből. A német márka 0.33-as árfolyama megszilárdult a mai zürichi zárlatnál és a magyar korona is emelkedett fél ponttal. Emelkedett az olasz lira, jugoszláv korona is Zürichben. Budapesten semmit sem változtatott ma a Devizaközpont tegnapi árfolyamain. A romániai valutapiacokon a márkát érte csekély értékcsökkenés, a jugoszláv, valamint a nyugati valuták ára javult. Bucurestiben a magyar korona is elért némi emelkedést.

Aradi valutaárak (szept. 30.) Dollár 160, márka 11.75, szokol 5.05, dinár 1.90, francia frank 13, magyar korona 7. — Kifizetések: Budapest 15, Bécs 490, Berlin 10.75, Prága 5.05.

Bucuresti kurzusok (szept. 30.) Márka 11.25—11.50, angol font 700—710, francia frank 12.60—17.70, svájci frank 30—31, lira 6.95—7.—, dinár 1.80—1.90, dollár 164—165, osztrák korona 26—27, magyar korona 7—8, szokol 5—5.10. — Kifizetések: Páris 12.35, London 720, Newyork 164, Milano 703, Zürich 31, Prága 507, Bécs 21, Berlin 10^{1/2}, Budapest 6.75.

Zürichi nyitás (szept. 30.) Berlin 0.32.75, Newyork 537, London 2355, Páris 40.65, Milano 22.75, Prága 16.60, Budapest 0.21, Bécs 0.0075, bélyegzett 0.00875.

Zürichi zárlat (szept. 30.) Berlin 0.33, Amsterdam 208, Newyork 537, London 2346, Páris 40.65, Milano 22.75, Prága 16.60, Budapest 0.21.50, Zágráb 1.85, Varsó 0.0625, Bécs 0.0075, lebélyegzett 0.00875.

Budapesti devizaközpont jegyzései (szept. 30.) Napoleon 9400, dinár 31.20—32.80, Amsterdam 970—995, Bucuresti 15—16, Berlin 1.70—1.90, London 11125—11425, Milano 105—110, Páris 190—195, Prága 78—82, Zürich 470—485, Bécs 31.32.10, Zágráb 78—82, Newyork 2500—2575, Varsó 30—31.

— Eladott aradi ingatlanok. Draia Nicolae és Draia Josefin eladták a Strada Episcopul D. Radu 14. sz. házat 300000 leiért Neten János és neje. — Barca János és neje eladták a Str. Zimánd 2. sz. házat 120000 leiért Costin Flórián és neje. — Dávid Dimitrie és neje eladták a Strada Romul 3. sz. házat 66 ezer leiért Miron Vazul és neje.

— Farkas György és neje eladták a Str. Kismolnár 4. sz. házat 55000 leiért Vostinar Ilie és neje. — A kőbányai sörfőző részvénytársaság budapesti cég eladta a Strada Eminescu 8. sz. házat 380000 leiért Oppenheimer Rudolfnak. — Szuszán Constantinné és tulajdonostársai eladták a Str. Nicu Filipescu 37. sz. házat 100000 leiért Paladics János és neje. — Kollár Elek és neje eladták a Str. Tribunal Forhes 4. sz. házat 50000 leiért Fericsán Miklósnak. — Kolonka Pál és neje eladták a Str. Gr. Alexandrescu 54. sz. házat 45000 leiért Dávid Demeter és neje.

NYILTTÉR

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy uri szabó- és sapkakészítő-vállalatomba Cristea Tódor társul belépett és azt

Schäffer és Cristea

cég alatt folytatjuk. Schäffer Henrik. 4639

1922. október 7-én d. u. 3 órakor

Aradon a Str. Alexandri 6. számú házban levő garaiban **árverés útján eladatik** készpénzfizetésellenébenegy **Wauxhall-gyártmányu P. 672.** motorszámu és B. 3582. forgalmi engedélyszámu **személy-automobil.**

Kikiáltási ár: 340.000 lei. Bánatpénz: 20.000 lei. — Az automobil az árverés színhelyén és napján az árverés megkezdése előtt megtekinthető. 4656

Uj szobafestő és mázoló-cég!

HAMMERSCHMIDT

GRÓSZ ÉS HAÁS.

Piața Pestelui (Hal-tér) 12. Vállal minden a szakmába vágó munkát legolcsóbban.

Évtizedes gyakorlatom a Glück József-egégnél a legjobb garancia elsőrendű kivitelek. Szives partfogást kér. 11818

Hammerschmidt Károly, Grósz és Haás.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen férjem

Arató András

elhunytá alkalmából temetésén megjelentek, ravatalára virágot helyeztek s részvétükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hála-köszönetet. 4676

Üz. Arató Andrásné.

Értesítés.

Értesítem a né. közönséget és b. üzletfeleimet, hogy

ingatlanforgalmi irodámat

tovább vezetem. Egyben tudatom, hogy irodámat Lipova 390. szám alól 4677

Fő-utca, Klepp-féle házba

helyeztem át. — További szives partfogást kér

Üz. Arató Andrásné, Lipova.

A szerkesztésért:

KÁROLY JÓZSEF felel.

Cenzurat: Dr. ROMUL MAGER.

Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Szemlők, májfoltok, bőrrákák, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után megszűnnek. Az arc rozszás-tide hamvas lesz. 10841

Dr. Földes és Hehs Aradon.

Biztos tőkebefektetés.

Ház szállodával, vendéglővel, detail és angró, bor, sör és pálinka kereskedéssel és só nagyáruháival, óriási forgalmu városban, konkurrencia nélkül, nagy vökörrrel, évi 8—10 millió Lei forgalommal, súlyos betegség miatt sürgősen eladó. Bővebbet HAÁSZ ALBERT Irodája Str. Romanului (Zrinyi-u.) 6. sz. 11768

FIGYELEM!

Egy, a többitől eltérő, új módszert készíttettem, melynek alapján könnyen, praktikusán és a legrövidebb idő alatt elsajátítja bárki a román, francia, német vagy angol nyelvet, anélkül, hogy a nyelvtant könyvből tanulná, miután a nyelvtani szabályokat a tanuló észrevétlenül elsajátítja rendszeres tárgyalás útján. **JEAN GOLDBERG** jöbírnevű nyelvtanár, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 9. sz., II. em. 4631

Divatlapok árjegyzéke 1923. évi tél szezonra

Album d'Enfant	20 lei	L'Enfant Juno	30 lei	Star	35 lei
Album Parisien	20 "	Legújabb Divat	9 "	Styles	70 "
Bal et Carneval	20 "	Monteaux & Cos-tumes	24 "	Toilette Moderne	20 "
Blouses Artistiques	30 "	New Ladies Fashions	45 "	Tailor Made	60 "
Chic Parisien	65 "	Paris Chic	45 "	Revue des Chapeaux (kalap)	50 "
La Coupe exquise	30 "	Paris Album	30 "	Férfi-divatlapok:	
Elite	35 "	Paris	10 "	Gentleman	30 "
Excelsior	14 "	Record	8 "	Carlton Fashion	160 "
Elegant Welt	15 "	Revue Parisienne	50 "	Stylish Dress	140 "
Grandios	12 "	Saison Parisienne	38 "		12557
Juno	35 "				

Kaphatók: Kelet hírlapirodában Aradon.

TUNGSRAM

A LEGTARTÓSABB ÉS A LEGGAZTASÁGOSABB TÖKELETES VILÁGÍTÁSI

Női confectio, jemperek szövetei olcsó árakon: „PARIS“ Modellházban.

MEGÉRKEZTEK a legújabb divato női- és gyermek- **INTÉZETI GYERMEKRUHAK** **REINER GYÖRGY** női divatáruháza. ARAD, Strada Eminescu kabátok, női és gyermek-szövöttárak legolcsóbb árban: Kálón mértékosztály (Deák Ferenc-utca) 1.

Legolcsóbb, legszebb és legtartósabb cipők a „Transylvánia” cipőgyár Piata Avram Iancu 14. szám alatti lerakatában kaphatók. :- Diákok kedvezményben részesülnek. 12281

Mérték szerinti megrendelések a gyárban eszközöltek.

ARISNYA

Gyermek patent harisnyák minden számban

Legolcsóbban szereshető és

SZUCSNÉL

Bud. Reg. Ferdinand I. St. 15. (vél. Boros Dézsi-utca) Deáki-ház. 4506

Csunya nők szépek, szép nők szebbek lesznek a **HAJÓS-féle DORÉ-CRÉME**

hajósi utca. 10174

Hajfestő „Melogen”

ellásmert legújabb gyártmányú fekete és barna színűben. Ár 35 K. Füst szerek kaphatók

Hajós gyégytárban Aradon, Bulev. Regina Maria 23.

Jó és olcsó férfi, női- és gyermekcipők raktáron kaphatók: 4102

Czernóczki cipőüzletében

Strada Marasesti (Kossuth-utca) 3. sz.

Walkó Istvánné

angol- és francia női szabó műterme

Str. Episcopul Radu (Magyar-u.) 16a. Készít a legdivatosabb kosztümöket, teafetteköt, blúzokat a legújanyosabb ábrát. :- Ugyanott tanulóleányok felvételtnek. 12438

Román fordítások

valamint írásmunkák írógépvel elsőrendű munkások által díjazás mellett legolcsóbban:

Bodnár József írógépüzletében, a főpóttával szemben

JEANETTA MOHR véső, fogtechnikus. Arad, Luther-tér 1. Rendel. 9-12, 2-7-ig. Minden osztorfűző szegő-nyelnek ingyen foghúzás. 19041

Villanyvilágítást, erőátvitelt szakszerűen és jutányosan készít

Hammer Vilmos

műszerész, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 5-6. Költségvetéssel díjtalanul szivesen szolgálok. 4208

Izzólámpák olcsóbban mint bárhol.

Valódi angol **férfiöltöny-, Raglán-, télikabát szövetek szabókellékek**

Állandó raktára **F. SCHUTZ** nál Arad, Str. Eminescu 30. (volt Deák Ferenc-utca). 12434

A magyar mérleggyárosok központi elárúító irodája

HAJDU MIKSA

Budapest VII., József-utca 45.

Ajánl garantált legjobb kivitelben:

Tizedesmérlegeket kemény- és puhafeban

Egyensúlymérlegeket

Asztali tizedesmérlegeket

Kívánatra más típusok is.

4196 „Reolimp” 234

Szállítás csakis fix számlára.

Szénát, szalmát, zabot minden mennyiségben vesz.

Lencsét és burgonyát elad waggontételekben

„DOINA” Str. Baritiu (Rákóczy-utca) 5. 4619

Üzemben levő gazdasági gépek,

u. m.: 1 gőzeke garnitúra, 1 drb. 50-55 lóerős Stock-rendszerű W. D. motorszántógép, 1 drb. 60 lóerős Hart Parr tractor szántóeke, 1 drb. lóerőre berendezett széna és szalma préselő gép, 1 drb. 8 lóerős cséplőgarnitúra és mindenféle gazdasági eszközök és felszereléssel 12566

jutányos áron eladó!

a „Chisineu-i (Kisjenő-i) Aradvm. Béruradalomban

TALPAK, BOROK, SZANDALOK nagyban elárúításán. Visszonteladónak óriási érdekezmény. **TAFROF SEBESTYEN-nél,** vladuktial szemben

„PERFECT” gummi bélyegző gyár, vésnői műintézet, domborműnyomda Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 8. sz. 12811

FÉRFI- FIU- ÉS GYERMEKRUHA TELEP.

Iskolaruhák, fú télikabátok, férfi-öltönyök, raglánok, télikabátok, szőr-més bekecsék, bőrkabátok, esőköpenyek nagy választékban. 2445

Bel- és külföldi gyapjuszövetek. Külön mérték utáni osztály.

SZÁNTÓ ÉS KOMLÓS. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér, Színház-épület).

GAZDASÁGI GÉPEK,

szőlészeti és ipari gépek, szűrők, szivattyúk, kaucsukcsövek és anyagok állandó raktára. **Komplett pince-berendezések.** 4281

DUMITRIU N. ANASTASIU Arad, Bulevard Regele Ferdinand Ia.

Női fehérneműek, harisnyák nagy-választékban **Fischer M.** fehérnemű-üzlet, Str. Bra-tianu 2. (Minorita-palota).

Átköltözéseket helyben és vidékre nyitott és zárt buszszállító kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít.

Éliás Lipót Fia szállító, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 36. sz. Bekapcsolat telefon 250. sz. 4264

Női és gyermekkabátok, kosztümök, női és gyermekruhák, kényes és **intézeti ruhákban nagy választék** olcsó árak mellett **Katona Imre cégnél** Piața Avram Iancu (Szabad-ság-tér) és Strada Corvin (Hunyadi-utca) sark. 453!

Kerekedők figyelmébe! Callalose tokercsomagoló papir szükségletét legolcsóbban beszerezheti a gyári lerakásban: **Weiss Dávid Utódai** **KÜNSTLER ANDOR és DEZSŐ cégnél,** Str. Marasesti (Kossuth-u.) :- Telefon 86.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 1 leu.

Vastagabb betűvel 2 leu.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szócig 10 leu.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

AUGUSZTUS 12. A kívánt címre holnapok. Tied. 4653

FESS urlaszonny, komoly, gazdag ur barátságát keresi, ki anyagi gondjain könnyítene. Levelet a kiadóhivatalba kérek „Nincsen senkim” jellegre. 4682

LEVELEZNÉK vidéki koszezt arzal szabrákosás céljából. Levelet a kiadóhivatalba kérek „Unalmas tél” jellegre. 4690

Házasság.

PÉRJHEZ ADNÁM ötvenéves let készpénzzel, 1500 lei havi apánaggal urileány hugomat. Ajánlatokat „Intelligens” jellegre kiadóba kérek. 4684

ARVA leány némi hozományval megismerkedne házasság céljából 30 év körüli jobb iparossal. Teljes című leveleket „Xenia” jellegre kiadóba kérek. 4686

Alkalmazás.

A LLOYDUL ROMÁN biztosító társaság aradi vezérigazgatója egy helyben, mint vidéken is fizetése üzletszerzőket keres. 12773

PERFECT román-német levelező alkalmazást nyer. Ajánlatok „Jó munkaerő” jellegre Kelet hírlapirodába adandók le. 12657

SZORGALMAS leány, aki üzletben és háztartásban segítőkész, felvétetik Marcovits Ida, Calea Saguna (Varjassy Lajos-u.) 52. 12657

JÓL FŐZŐ szakácsnőt keresek azonnali belépésre. Cím Kelet hírlapiroda. 12657

ADÓMUNKÁLATOKBAN teljesen jártas férfi esetleg női munkaerőt keres. Cím a kiadóban. 4689

MODERN lámpaernyők készítését, valamint filé munkát olcsón vállalok. Cím a kiadóban. 13725

ÜGYES szakácsnő kerestetik Bulev. Carol 33. Luther templom mögött. 4595

GÉP- és gyorsírásban perfect kisasszonyt akceptálunk október 1-ére. Cím a kiadóban. 12556

IRODAI MUNKAERŐ fiu. vagy leány kerestetik, Santana (Szentanna) jegyzőpéchez. 4425

KEMÉNYFA fűrészgyár keres parketta-fizmesztőt, ki ezen osztályt önállóan vezesse. Elsőrendű szakember kuldje ajánlatát fizetési igényeivel Kleram Pál címre Aiud (Nagyenyed.) 4633

BEJARONÓ reggeli órákra felvétetik Str. Constantin (Batthyány-utca) 29. dr. Róna. 4647

PERFECT varró nő mindennemű munkát vállal, házakhoz is megy. Calea Saguna (Varjassy Lajos-utca) 21. ajtó 2, 4637

ÜGYES varróleányok felvétetnek Schäf ter sapkagyárában. 4638

KERESKEDŐ beszél magyar, német és román nyelvet, állást keres. 25.000 lei óvadékkal is rendelkezik. Ajánlatokat „Fűszerkereskedő” jellegre Kelet hírlapirodába adandók be. 12557

SOPFÓR MELLÉ kisérőnek ajánkozom Szencsák Vilmos Köröskocsuba. 4652

NŐI MUNKAERŐT keresek gazdaságba felügyelőre. Szakismeret nem kell. Telegazdaság Arad postafiók. 107. 4662

HAROSNYAK fapalást jutányosan vállalja Bitter Mariska Piața Catedraliei (Tököl-tér) 5a) 4664

FIATAL fűszerkereskedő segédet könnyű foglalkozásra felvesszünk. Cím a kiadóban. 4674

AZONNALI belépésre keresek egy éves leánykám mellé megbízható komoly nőt Rózsay, Str. Motaraș (Erzsébet-utca) 6. 4675

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánlok intelligens fiatal nő magányos urhoz. Cím: Wallinger hirdetőjében. 12437

MINDENES FŐZŐNŐ jó bizonyítványokkal vidékre felvétetik. Cím: Wallinger hirdetőjében. 12437

MEGBIZHATÓ bolttisztogató azonnali felvétetik. Cím: Wallinger hirdetőjében. 12437

JÓRAVÁLO főzőnő jó fizetéssel azonnal felvétetik. Cím Wallinger hirdetőjében. 12437

JÓZAN ÉLETŰ HÁZMESTERPAR felvétetik Str. Sarbășca (Koszoru-u.) 1. 12725

NÉMET magyar gépirásban, magyar gyorsírásban perfect, egyéb irodai teendőkben gyakorlott, románul beszélő hivatalnoknő alkalmazást keres. Megkereséseket „Szorgalmas” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 4671

HAROMÉVES leánykámhoz megbízható nőt keresek. Dr. Szalajna, Bul. Regele Ferd. 18., I. emelet. 4698

Vétel és eladás.

BUTOR, tulhalmozott raktár miatt, esőálló és hálószobák olcsó áron kaphatók. Wiegandfeld, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a. 12071

FRISS Igmándi, Málnási, Selters, Salva-tor érkezett. Kardos Miklós ásványvizkereskedő. 4667

HENGERSZÉK új dupla Dragonal 250X 800 azonnal szállítható Sítkeynél Vingán. 4668

KÉTSZEMÉLYES csukott hintó olcsón eladó. Bulev. Regele Ferdinand (Borós Béni-tér) 6. 4680

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsenyi-utca) 39. sz. 10655

TEKERCS CSOMAGOLÓ PAPIR vékony és vastag minőségben olcsón beszerezhető Kuleszer papirkereskedőnél Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 11851

ELADÓ kosztüm, ablakfüggöny, egy szalngarnitúra stb. Piața Sft. Sava (Kelemen-tér) 6. ajtó 7. 4634

SIMA KÖTŐGÉP eladó Muszka István Komlos, Szentanna. 4641

MÉNESI VÖRÖS BOR eladó 40 hektoliter özv. Szathmáry Gyuláné Ménése, 20-as megálló. 4636

HASZNÁLT, jó állapotban levő boros transport hordók nagyobb mennyiségben eladók Palkó Lászlónál Pancotán. 4654

VÁROSI banda nutriabéléssel, erősebb termetre eladó Strada Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11813

JÓKARBAN levő hálószoba, futószőnyeg ügönyök, sezlounge, ingaóra, ebédasztal 6 börszékekkel, szép szalon-garnitúra eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4648

KERESZTHUROS, fekete, rövid, elsőrangú bécsi zongora, pianinó, perzsaszőnyeg eladók Strada Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11813

BGY orgona-harmonium eladó. Strada Unirei (Fábián Gábor-utca) 2. 4685

STRÁFKOCSI erős, jókarban, eladó. Bővebbet Rácz József, „Erzsébet” szikvizgyár, Arad, Str. Episcopul Radu (Magyar-utca) 4. szám. 4679

CONSOL-TÜKÖR elutazás miatt eladó. Megtekinthető Strada Consistorului (Batthyány-utca) 31. I. em. 4678

PALISÁNDER ebédítő, eseresnyefő háló, képek, rézgy eladók. Str. Episcopul D. Radu (Magyar-u) 7b. 4692

HASZNÁLT férfi és női cipők, férfi téli kabát, gallér, kiegészítők és alig használt gyermek cipők eladók. Neuman-palota, II. em., 18. 4683

HUSZEZER KÖNYV olcsó kiadású Kerpelnél. Ugyanott tokercs-csomagoló 14. Lelért kilonként. 12681

IRÓGÉPEK, kellekek, javítóműhely, Copyingoffice Szegűnél, Str. Luther-utca 1. Telefon 111. 4588

RONGY géptisztításhoz megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 5482

KARLSBADI servisek megérkeztek, porcellán tányért tizenkét leltől árusítok Schvartz, Hajek-utóda Strada Mețianu (Forray-utca.) 12554

JÓHANGU bécsi zongora eladó. Cím a kiadóban. 4594

ELADÓ egy 16 HP. teherautó 2 hengeres „Sasa” motorral. Parica Gyula, Fernova. 4603

PIPERE SZAPPANOK nagy választékban legolcsóbban a Janka gyógyszerárban Bulev. Reg. Ferdinand (József főheog-ut) szerezhetők be. 4627

PIANINÓ kereszthuros, mahagoni eladó. Cím a kiadóban. 4666

STRADA CERCETASILOR (Szent Pál-utca) 4. és Str. Sft. Georghe (Dezsó-utca) 4a) számú házak, többféle butor, fürdőkád, szőnyeg, ablakok, ajtók eladók. Érdeklődni Str. Sft. Georghe (Dezsó-utca) 4a) délután 5-6-ig. 4643

FEJES KÁPOSZTA tömött, érett, friss vágású, bármily mennyiségben kapható Str. Ioan Kalvin 20. 12437

FÜSZER-ÜZLET berendezés eladó. Piața Stefan osel mare (II. Vilmos császár-tér) 8. szám. 4695

MALOMKÖPTATÓ kombinált trierrel, egy Progress 3 számú, üzemben látható, egy új hámozó eladó Braun-malomban, Micelaca-Nou. 12557

Ingtalan.

MICALACA-NOU (Ujmiklakán) Balog Zoltán-utca 9. sz. ház eladó. Érdeklődni Arad, Minorita-palota I. em. Ürmösynél. 4592

KÉTSZOBÁS magánház eladó. Sága, Czuczor-utca 8. 4635

SÁROKHÁZ korsma és bolti helyiséggel eladó Str. General C. Coanda (Borona-utca) 21. 4651

STRADA FILIPESCU (Flórián-utca) 8. sz. magánház elköltözés miatt sürgősen eladó. 4661

BÉRIKÉ vennék hat évi időtartamra 8-10 holdas földet. Cím Wallinger hirdetőjében. 12437

KITERMELHETŐ ERDŐ 200 katasztrális hold, közvetlen vasút állomásnál. Arad megyében, sürgősen eladó. Husz holdas erdő szintén eladó. Bővebbet „Argus” hirdetőben. Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. 12724

VOLT PAVLOVITS-FÉLE nagy bekerített fetelep, 1237 négyzetöl, sarok, három utcára, a vasút állomástól 5 pernyire Pancotán eladó. Kiválóan alkalmas mindenféle gyárnak is. Értekezni délelőtt 10-12 közt a tulajdonosnál Arad, Cornul Vânătorul 27. 12773

SANTANAHOZ 5 km.-re egy 16 m. hosszú, 8 m. széles, jókarban levő csaknem új gazdasági épület olcsón eladó. Bővebbet a kiadóban. 4681

ELADÓ nagy magánház azonnal elfoglalható 4 szobás lakással, nagy kerttel, villanyal. Micelaca-nou (Ujmikelaka), Átilla 3. 4687

Üzletek.

PÉKSÉG modern villanyerőre berendezett gépekkel, 3 kemencével, 11 méter-mázsza kenyér napi fogyasztással 50.000 lelei átvethető. Értekezni „Argus” hirdetőben Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 1. 12725

JÓL JÖVŐDELMEZŐ kifőzés kávéméréssel piactéren eladó. Cím a kiadóban. 4688

Oktatás.

ANGOLUL leggyorsabb módszerrel tanítok. Ajánlatokat „American” jellegre a kiadóba. 4657

CORREPETITORT keresek első gimnáziumot végző leánykámhoz. Cím a kiadóban. 4670

Iszlásos kivittől legújabb ANGOL és FRANCIA DIVAT szerinti női ruha-újdoncságok készü nek; Váradi I. angol és francia női divat-szalonjában Strada Russu Sirianu (Anlich-utca) 20. sz.

Utlevelekre vizumot 55.— Leleért legpontosabban leggyorsabban a „Kelet” hírlapiroda szerez